

Professors responsables:

E.GARCÍA
G.MARTÍNEZ
J.M.OLIVER
M.AGUILERA
N.LORITE

LLICENCIATURA DE PERIODISME
CURS 1997-98

TEORIA I TECNICA DEL LENGUATGE TELEVISIU

CODI 20666

Tercer quadrimestre

Crèdits: 5 (2 teòrics i 3 pràctics)

Objectius: Coneixement introductor i a la teoria del llenguatge televisiu i cinematogràfic. Formació tècnica en l'ús dels diversos elements àudio-visuals, en els diferents contextes expressius de gèneres i programes.

Descripció del contingut: Estudi i capacitació en el sistema i subsistemes del llenguatge televisiu i cinematogràfic. Teoria, anàlisi i producció.

PROGRAMA

PRIMERA PART: EL PROCES DE PRODUCCIO

Lliçó 1.- Organització de la producció

Etales de la producció
La planificació
Les funcions professionals

Lliçó 2.- El guió

Etales del guió.
Estructura de la narració.
Característiques intrínseques i formals
Guions específics.

Lliçó 3.- La realització

Els diferents formats de programes
La pràctica de la realització
La il.luminació
L'escenografia
El vestuari
La pràctica de la realització

Lliçó 4- La post-producció.

Evolució històrica
El procés d'edició

SEGONA PART: ELS ELEMENTS DEL LENGUATGE TELEVISIU

Lliçó 5.- La televisió, un medi audiovisual

Ràdio i televisió
Cinema i televisió
Característiques específiques de la televisió

Lliçó 6.- El llenguatge televisiu

Antecedents: el llenguatge cinematogràfic
El llenguatge televisiu
Llenguatge audiovisual
Funcions del llenguatge

Lliçó 7.- La gramàtica i la retòrica audiovisual

Els trops
L'el.lipsi
Procediments narratius objectius i subjectius

Lliçó 8.- La composició de la imatge

El format de la imatge
Formes bàsiques de composició
Principis estètics de composició
Secció àuria i regla dels terços
Elements visuals que componen una imatge i el centre d'interès
Profunditat. La il.lusió de perspectiva
La composició dinàmica

Lliçó 9.- La creació de l'espai

L'enquadrament.
Els plans i el seu valor
Càmera objectiva i càmera subjectiva
Plans fixos i plans en moviment.
Els moviments i desplaçaments de càmera. Funcions
L'angulació de càmera. Funcions.

Lliçó 10.- Fonaments del discurs visual

Les unitats narratives
Les transicions visuals
La fluïdesa narrativa: el raccord.
L'eix d'acció.

Lliçó 11.- Fonaments del discurs sonor

El so, un valor afegit
Funcions del so
La diferent visualització del so
Els sorolls
La música. Defectes en l'elecció de la música
El silenci
La paraula
El muntatge sonor

Lliçó 12.- La construcció del discurs audiovisual

Unitat i varietat
Finalitat del muntatge
El ritme. Durada de les unitats narratives
Tipus de muntatge

Lliçó 13 .- Altres elements del discurs audiovisual

Funcions de la il.luminació.
Funcions de l'escenografia.
Funcions del vestuari.

BIBLIOGRAFIA BASICA

COMPARATO, D. El guión. Arte y técnica de escribir para cine y televisión, Instituto Oficial de Radio y Televisión, Madrid, 1988

CHION, M. La audiovisión. Introducción a un análisis conjunto de la imagen y el sonido, Paidós, Barcelona, 1993

GUBERN, R. La mirada opulenta, Gustavo Gili, Barcelona, 1987

MARTIN, M.: El lenguaje del cine, Gedisa, Barcelona, 1990

MILLERSON, G. Técnicas de realización y producción en televisión, Instituto Oficial de Radio y Televisión, Madrid, 1991

REISZ, K. Técnica del montaje cinematográfico, Taurus, Madrid, 1990

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

ARIJON, D.: Gramática del lenguaje audiovisual, Escuela de Cine y Video, San Sebastian, 1988

AUMONT, J; BERGALA, A; MARIE, M; VERNET, M, Estética del cine, Paidós, Barcelona, 1989

BARROSO, J. El guión en la realización televisiva, Unidad Didáctica nº 99, IORTV, Madrid, 1987

BARROSO, J.: Introducción a la realización televisiva, IORTV, Madrid, 1989

BELTRAN, R Ambientación musical, Instituto Oficial de Radio y Televisión, Madrid, 1984

BETTON, G. Esthétique du cinéma, PUF, Paris, 1986

BORRAS, J i COLOMER, J.: El lenguaje básico del film, Ed. Nido, Barcelona, 1977

BRENES, C, Fundamentos del guión audiovisual, Eunsa, Pamplona, 1987

BROWNE, S.E : El montaje en la cinta de video, Instituto Oficial de Radio y Televisión, Madrid, 1989

BURCH, N.: Praxis del cine, Fundamentos, 1970

CASSETTI, F.: Teorías del cine. 1945-1990 , (Col.lecció "Signo e imagen"), Cátedra, Madrid, 1994

- CHION, M. Cómo se escribe un guión, Ediciones Cátedra, Madrid, 1988
- DONDIS, D.A. : La sintaxis de la imagen, Gustavo Gili, Barcelona, 1976
- DURAND, P.: Mise en scene et imagination, Ed. Techniques europeennes, Paris, 197
- FELDMAN, S: El director de cine, Gedisa, Barcelona, 1994
- FELDMAN, S: La realización cinematográfica, Gedisa, Barcelona, 1994
- FERNANDEZ, F i MARTINEZ, J: La dirección de producción para cine y televisión, Paidós, Barcelona, 1994
- GAUDREAU, A i JOST, F: El relato cinematográfico. Cine y narratología (Col.lecció "Cine" nº 64), Paidós, Barcelona, 1995
- GUARNER, J. y OTERO, J: La nueva frontera del color, Rialp, Madrid, 1962
- GUARNER, J. et alt. Enciclopedia ilustrada del cine. Vol 4 (de 4). "Técnica e industria cinematográficas", Ed. Labor, Barcelona, 1974
- JONES, P.: La técnica del cámara de televisión, IORTV, Madrid, 1977
- KULECHOV, L.: Tratado de la realización cinematográfica, Ediciones ICAIC, La Habana, 1964
- MARTINEZ ABADIA, J. Introducción a la tecnología audiovisual, Paidós, Barcelona, 1988
- METZ, Christian: Lenguaje y cine, Planeta, Barcelona, 1973
- MILLER, P. La supervisión del guión, Instituto Oficial de Radio y Televisión, Madrid, 1987
- MILLERSON, G. TV. Producción eficaz, Hispano Europea, Barcelona, 1984
- MILLERSON, G. La iluminación en televisión, Instituto Oficial de Radio y Televisión, 1984
- MILLERSON, G. TV. La cámara y su operatividad, Hispano Europea, Barcelona, 1983
- MILLERSON, G. Escenografía básica, Instituto Oficial de Radio y Televisión, Madrid, 1987
- MITRY, J Estética y psicología del cine. Vol II "Las formas", Siglo XXI, Madrid, 1978
- SABORIT, J. La imagen publicitaria en televisión, (Col.lecció "Signo e imagen"), Ed. Cátedra, Madrid, 1988

SADOUL, Georges: Historia del cine mundial- desde los orígenes hasta nuestros días, Siglo XXI Editores, S.A., México DF, 1972

SANCHEZ, R.C. El montaje cinematográfico. Arte de movimiento, Ediciones Nueva Universidad. Universidad Católica de Chile/Pomare, Barcelona, 1976

SOLER, Ll. La televisión. Una metodología para su aprendizaje, Gustavo Gili, Barcelona, 1988

WATTS, H. On camera. How to produce film and video, BBC Books, Londres, 1990

PRACTIQUES DE LABORATORI PREVISTES

Els alumnes faran pràctiques al plató en equips de deu persones i a les cel.lules d'edició en equips de cinc.

Les pràctiques de plató consistiran en la realització de dues converses en directe on s'aplicaran els coneixaments sobre el llenguatge audiovisual adquirits a les classes teòriques.

Les pràctiques d'edició tindran un triple objectiu. En primer lloc l'aprenentatge del funcionament de les cel.lules, en segon lloc la familiarització de l'alumne amb el procés de post-producció i finalment la elaboració d'un producte

Tant en les pràctiques de plató com d'edició, el professor farà el seguiment de tot el procés productiu. Igualment, un cop finalitzada la pràctica, els alumnes hauràn de dur a terme una auto-correcció.

Per tal de treballar de manera més aprofundida determinats conceptes del programa es duran a terme diverses pràctiques d'aula

AVALUACIO

1. Alumnes que segueixin regularment el curs.

Els alumnes que optin per l'avaluació contínua hauran d'assistir a totes les pràctiques programades. Qualsevol absència haurà de ser justificada convenientment

1.1. - Convocatòria de febrer

La nota final resultarà de fer mitjana de:

- a) examen final teòric aprovat
- b) pràctiques aprovades

Les pràctiques no fetes o suspeses durant el curs es podran recuperar mitjançant un examen pràctic final. Aquesta prova podrà ser escrita

1.2. Convocatòria de juny

Els alumnes que en primera convocatòria hagin suspès una part de l'assignatura (teoria o pràctica) i que en l'altra part hagin obtingut una nota igual o superior a notable, podran examinar-se només de la matèria no superada.

2.- Alumnes que no segueixin regularment el curs

2.1. Convocatòries de febrer i juny

La nota final resultarà de fer mitjana de :

- a) examen teòric aprovat
- b) examen pràctic aprovat

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona